

ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Роман Попелюшко

доктор психологічних наук, доцент,
професор кафедри теоретичної і консультативної психології
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
01601, Україна, м. Київ, вул. Пирогова, 9
r.p.popeliushko@udu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-1227-1292>

Юлія Вовнянко

магістрантка спеціальності 053 «Психологія»
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
01601, Україна, м. Київ, вул. Пирогова, 9
23fp.yu.vovnianko@std.udu.edu.ua

Анотація

Стаття присвячена викладенню теоретичних аспектів та результатів емпіричного дослідження психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності. Здійснено аналіз змісту поняття «умови невизначеності». Визначено, що це динамічна характеристика життєдіяльності людини, яка характеризується новими, більш ускладненими вимогами навколишнього світу, неможливістю передбачити очікувані результати рішень та наслідки власних дій, що призводить до руйнування адаптаційного бар'єру та психічної дезадаптації при умові, що у особистості сформована низька толерантність до невизначеності. Проаналізовано феномен психологічного благополуччя особистості та виявлено, що це системна якість людини, яка розвивається та затверджується у процесі її життєдіяльності. Доведено, що даний феномен проявляється у переживанні змістовної спрямованості і цінності життя загалом, як засіб досягнення внутрішніх, соціально спрямованих цілей і є умовою реалізації потенційних можливостей і здібностей. У статті представлені результати емпіричного дослідження чинників психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності. Констатовано домінування середнього рівня психологічного благополуччя у більшості респондентів. Проведений кореляційний аналіз виявив наявність негативних зв'язків між інтолерантністю до невизначеності та рівнем психологічного благополуччя, а також із загальним показником суб'єктивного благополуччя. Виявлено позитивний зв'язок між рівнем ресурсності та психологічним благополуччям, а також показником суб'єктивного благополуччя. Доведено, що важливими чинниками психологічного та суб'єктивного благополуччя є рівень толерантності до невизначеності, життєстійкості та психологічної ресурсності молоді. Запропонована концепція соціально-психологічного тренінгу для оптимізації процесу розвитку психологічного благополуччя української молоді в умовах невизначеності.

Ключові слова: психологічне благополуччя, суб'єктивне благополуччя, психологічна ресурсність, життєстійкість, толерантність до невизначеності, невизначеність.

Вступ

Наша країна зараз переживає період війни, що викликає низку важливих соціальних, психологічних, культурних, геополітичних криз. Це в свою чергу можна охарактеризувати як умови невизначеності, адже зовнішні умови нестабільні і не підлягають прогнозуванню. Особливо незахищеними від дії зовнішніх умов є діти та молодь, адже їх адаптаційні, захисні та копінг механізми психіки ще будуються та встановлюються. Саме тому проблема розвитку психологічного благополуччя набуває особливої актуальності у українській психологічній науці.

Поняття «психологічного благополуччя» розпочало своє поширення з 60-х років минулого століття. Дослідженню цього психологічного феномену присвячені роботи низки провідних зарубіжних та вітчизняних вчених. Загалом у психологічній науці благополуччя особистості розглядається як суб'єктивне самовідчуття цілісності та усвідомленості індивідом свого буття (Ryff & Keyes, 1995). Ця система сформованих особистісних якостей є одним з важливих психологічних ресурсів особистості й одночасно результатом адаптації та ефективності дії захисних та копінг механізмів людини. Але досі тривають наукові дискусії щодо змісту та структури психологічного благополуччя особистості.

На сьогодні психологічній теорії спостерігається визначення двох основних парадигм трактування феномену психологічного благополуччя (Каргіна, 2019).

Особливістю гедоністичного підходу є теоретичні та емпіричні дослідження чинників позитивних емоцій (щастя, задоволеності життям, тощо) та спрямування на емоційні та когнітивно-оцінні аспекти змісту благополуччя особистості. Суб'єктивне благополуччя у межах даного підходу виявляє два основних компоненти – «емоційне» та «когнітивне благополуччя» (Diener & Diener, 1996).

Емоційне благополуччя визначається дослідниками як сприятливий баланс між позитивними та негативними емоціями конкретно взятої людини. Когнітивне благополуччя або задоволеність життям – є когнітивною оцінкою особистістю власного життя відповідно до особистісного стандарту (внутрішньої моделі щастя, благополуччя, успіху).

Суб'єктивне благополуччя включає в себе три основні компоненти: задоволеність життям, комплекс позитивних емоцій, комплекс негативних емоцій (Diener & Diener, 1996).

Тобто важливим є суб'єктивне відчуття, що будується на сприйнятті людиною вектору та інтенсивності емоцій щодо власного життя.

Однією із важливих теорій, створених у рамках гедоністичного підходу є теорія щастя М. Seligman, який навіть описав домінуючий у масовій свідомості «голлівудський ідеал» щастя, як прагнення отримати максимальну кількість задоволень у житті та прагнення людей його досягнути (Seligman, 2011). Виходячи з цього, «щастя» людина з подібними внутрішніми настановами сприймає через співвідношення категорій відповідаю/не відповідаю цьому ідеалу та наскільки мені цього достатньо.

Загалом щастя як стан задоволеності людини власним життям у гедоністичному розумінні визначається через частоту та інтенсивність позитивних емоцій. Найбільш значимими для задоволеності життям в цілому, для стану щастя є: здоров'я, наявність близьких соціальних зв'язків, задоволеність роботою, наявність вільного часу, особисті якості (самооцінка, екстраверсія, осмисленість життя), позитивні емоції (гарний настрій) (Argyle, 1987).

Евдемонічна парадигма досліджень благополуччя особистості запроваджена також зарубіжними дослідниками, зокрема С. Ryff та С. Keyes. Дослідники по-перше, визначають

психологічне благополуччя як показник позитивного функціонування особистості, а по-друге, виділяють психологічне, особистісне та соціальне благополуччя (Ryff & Keyes, 1995).

С. Ryff визначає психологічне благополуччя як складну структуру, де взаємодіють шість основних компонентів, які також визначають його актуальний рівень: самоприйняття, позитивні відносини, автономія, контроль над середовищем, цілеспрямованість життя та особистісне зростання (Ryff, 2017). Наявність сформованих структурних компонентів психологічного благополуччя у житті людини сприяє захищеності та психологічній стійкості в невизначених та несприятливих умовах. Саме таке визначення змісту та структури психологічного благополуччя буде доречним для дослідження психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності.

Також для більш глибокого розуміння результатів проведеного нами емпіричного дослідження слід окреслити поняття «умови невизначеності», як його розуміють зарубіжні та вітчизняні психологи.

У науковій спільноті прийнято вважати умови невизначеності як динамічну характеристику життєдіяльності людини. Зокрема вказується, що найбільш поширеними ознаками ситуації невизначеності є новизна, складність і суперечливість (Хілько, 2018).

На відміну від звичайних умов, в ситуаціях невизначеності, під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів сформовані в особистості психофізіологічні й соціально-психологічні механізми більше не можуть забезпечити адекватне відображення та регулювати діяльність, в результаті чого руйнується «адаптаційний бар'єр» та виникає психічна дезадаптація (Громова, 2022). Як наслідок – інтенсивність впливу зовнішніх і внутрішніх умов на людину збільшується настільки, що виникають зміни в її стані, які можна розглядати як один з критеріїв невизначеності ситуації (Хілько, 2018).

На те, як особистість сприймає ситуації невизначеності впливають етнокультурні, соціальні, індивідуально-психологічні, статеві-вікові та інші чинники, залежно від яких і обирається та чи інша стратегія поведінки суб'єкта щодо подолання ситуації невизначеності. Дуже важливою є загальна позитивна установка по відношенню до майбутнього, що підвищує, толерантність до ситуації невизначеності через позитивне переформулювання проблем, прийняття ситуації і пошук її позитивних сторін (Громова, 2022).

Тобто толерантність до невизначеності – це основна психологічна якість особистості, що впливає на життєдіяльність людини в умовах невизначеності.

Отже, дослідження психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності надасть можливість практикуючим психологам, розробити практичні технології, які допоможуть молоді ефективно адаптуватися до мінливих умов українського сьогодення. Вони будуть сприяти найбільш повному самовизначенню та самореалізації молоді, допоможуть відчувати більший рівень психологічного благополуччя, навіть в умовах кризи та невизначеності.

Метою емпіричного дослідження було визначення чинників психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності.

Основними **завданнями** проведеного емпіричного дослідження були: 1) теоретичний аналіз сучасних зарубіжних та вітчизняних досліджень з проблемних питань феномену «психологічного благополуччя»; 2) проведення емпіричного дослідження з визначення загального рівня психологічного благополуччя молоді; 3) виявлення чинників психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності.

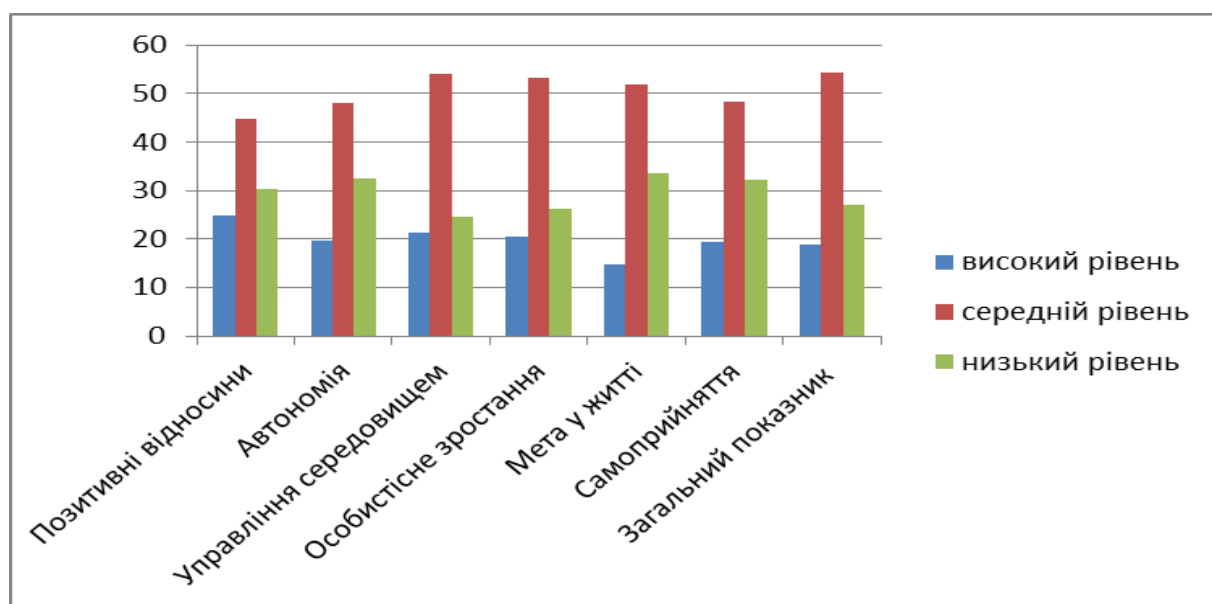
Методи дослідження

Для реалізації мети та завдань емпіричного дослідження нами були застосовані наступні методи: теоретичний аналіз наукової літератури; емпіричні методи: «Шкала психологічного благополуччя», авт. К. Ріфф (адаптована українською мовою С. Карскановою), «Когнітивні особливості суб'єктивного благополуччя (КОСБ-3)», авт. О. Калюк, О. Савченко, «Шкала інтолерантності до невизначеності» Н. Карлетона, «Опитувальник психологічної ресурсності особистості», авт. О. Штепа; методи статистичної та математичної обробки даних, кореляційний аналіз r-Пірсона.

Вибірку емпіричного дослідження склали студенти УДУ імені Михайла Драгоманова, загальна кількість 57 осіб, віком 19-28 років.

Результати дискусії

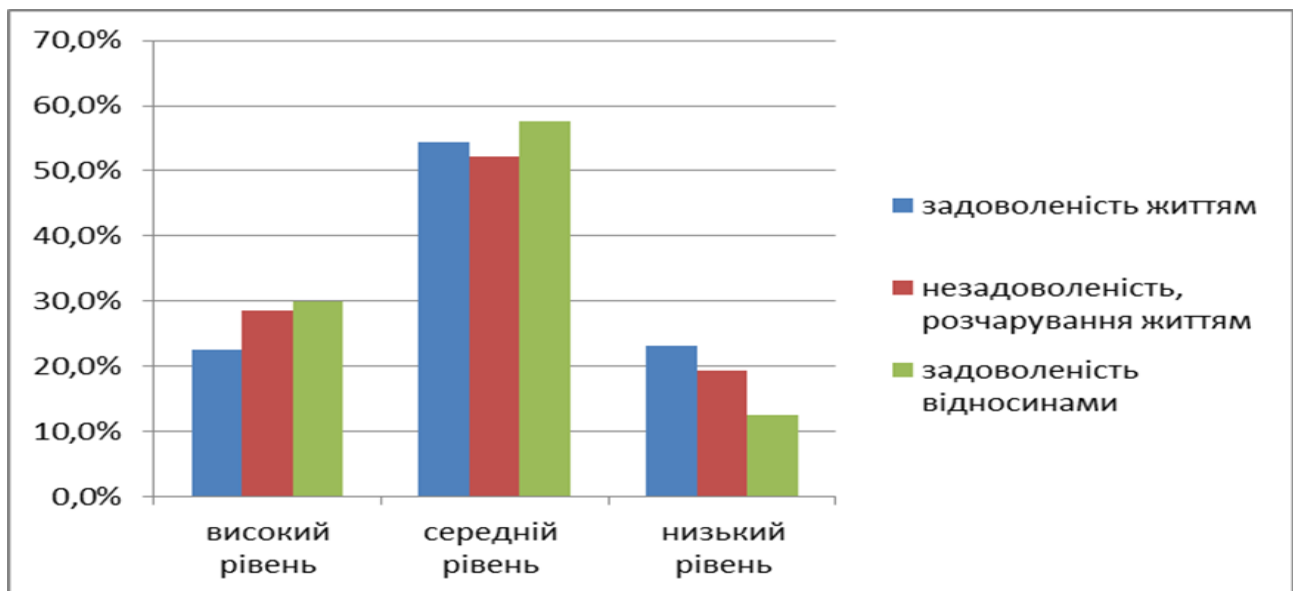
На першому етапі емпіричного дослідження, нами було визначено рівень показників психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності за допомогою шкали Ріфф, адаптованої українською мовою С. Карскановою. Це багатовимірна модель психологічного благополуччя, що включає шість основних складових психологічного благополуччя: наявність мети в житті, позитивні відносини з іншими, особистісний ріст, управління оточенням, самоприйняття і автономія. Загальний показник психологічного благополуччя складає суму усіх шкал опитувальника і дозволяє оцінити. Результати представлені на рисунку 1.

Рис. 1. Рівень показників психологічного благополуччя української молоді в умовах невизначеності, %

Нами виявлено, що більшість молодих людей в умовах невизначеності виявляють середній рівень психологічного благополуччя – 54,2%. Високий рівень психологічного благополуччя виявлено у 18,7% респондентів, а низький – у 27,1%.

На наступному етапі нами було перевірено рівень суб'єктивного благополуччя молоді за допомогою методики визначення когнітивних аспектів суб'єктивного благополуччя особистості (КОСБ-3, О. Савченко, О. Калюк).

Рис. 2. Рівень суб'єктивного благополуччя молоді в умовах невизначеності, %

Як вказують автори методики, високі показники за шкалою задоволеності власним життям вказують на те, що людину влаштовує те, що відбувається у її житті і вона не бачить потреби щось змінювати. Водночас, результати та продуктивність власного життя така людина оцінює як відповідні до ідеалу, що вона собі створила. Серед респондентів, які брали участь у нашому дослідженні, високий рівень задоволеності життям виявлено у 22,5%.

Низькі показники задоволеності життям вказують на те, що людина бачить своє життя невдалим, себе оцінює як неуспішну, сфера її діяльності неприваблива для неї, а результати вона вважає низькими. Таких молодих людей у вибірці респондентів виявлено 23,2%.

Більшість молодих людей за результатами нашого дослідження виявляють середній рівень задоволеності власним життям – 54,3%.

Високі показники за шкалою незадоволеності життям виявлено у 28,6% опитаних молодих людей, середній – у 52,1%, низькі показники – у 19,3% респондентів.

Шкала задоволеності відносинами з іншими відображає відкритість, щирість та задоволеність відносинами особистості з близьким колом спілкування. Високі показники за цією шкалою говорять про те, що людина має довірливі, підтримуючі відносини з іншими людьми, з ким розділити проблеми та досягнення. Вона відкрита та щира у спілкуванні з ними, оцінює своє коло спілкування як безпечне та надійне. Високі показники за цією шкалою виявлено у 29,9% опитаних молодих людей.

Також виявлено середній рівень задоволеності власними відносинами у 57,6% молодих людей і низький – у 12,5% респондентів.

На наступному етапі нашого дослідження ми досліджували чинники психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності, зокрема рівень толерантності до невизначеності, життєстійкості та психологічної ресурсності. Також був проведений кореляційний аналіз для встановлення їх взаємозв'язків із психологічним та суб'єктивним благополуччям молоді.

Життєстійкість це досить стала система переконань про себе, про світ, про відносини зі світом, яка включає три порівняно автономних компоненти: залученість, контроль, прийняття ризику. Виразність цих компонентів і життєстійкості загалом перешкоджають

виникненню внутрішньої напруги в стресових ситуаціях з допомогою стійкого подолання стресами і сприйняття їх менш значимих. Вказані показники ми досліджували за допомогою опитувальника С. Мадді. Нами виявлено, що близько 24,7% української молоді мають високий рівень життєстійкості, а низький – близько 25,2%.

Кореляційний аналіз за методом Пірсона виявив значимий позитивний кореляційний зв'язок між сумарним показником життєстійкості та загальними показниками благополуччя молоді: із показником психологічного благополуччя ($r=0,431$, рівень значимості $p\leq 0,05$), із показником суб'єктивного благополуччя ($r=0,533$, рівень значимості $p\leq 0,01$). Можна зробити висновок про те, що життєстійкість може бути чинником психологічного та суб'єктивного благополуччя молоді в умовах невизначеності. Відповідно, для підвищення рівня психологічного благополуччя молоді необхідно оптимізувати розвиток компонентів життєстійкості: залученості, контролю та прийняття ризику.

На наступному етапі діагностики чинників психологічного благополуччя нами було досліджено рівень толерантності (інтолерантності) до невизначеності молоді в умовах невизначеності за допомогою опитувальника Н. Карлетона (IUS-12), адаптованого українською мовою (Громова, 2022).

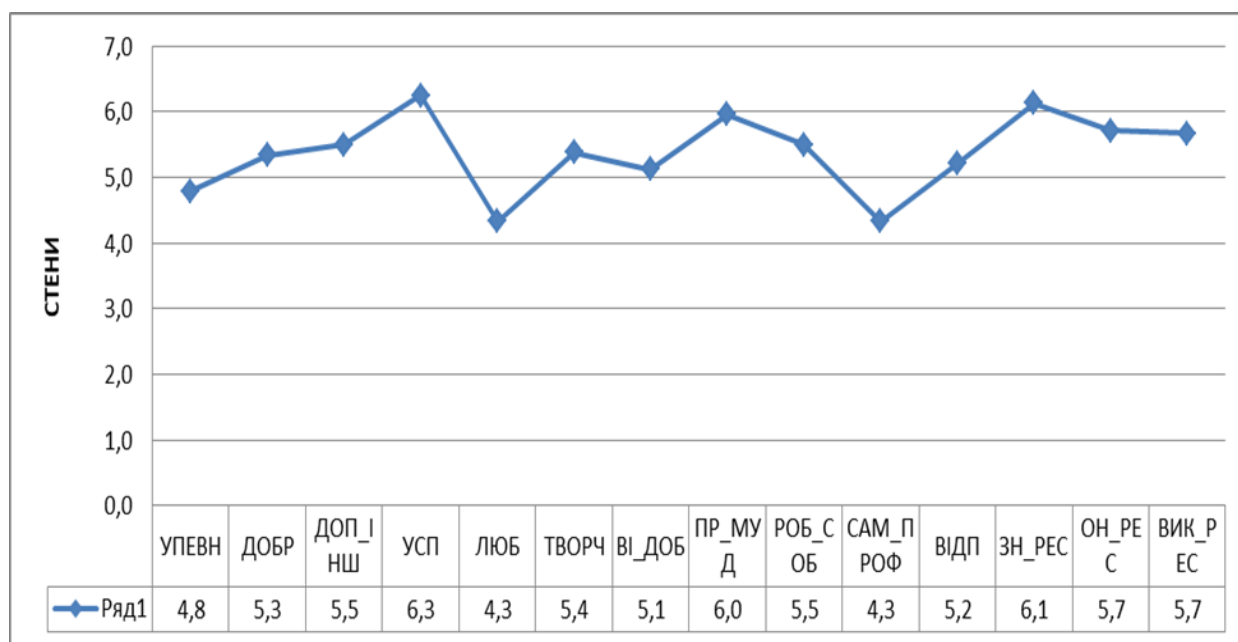
За допомогою опитувальника нами визначено, що високий рівень толерантності до невизначеності (низький рівень інтолерантності) виявляє 18,6% опитаних респондентів, середній – 59,3%, низький рівень толерантності до невизначеності (високий - інтолерантності) виявляє 22,1% серед респондентів української молоді в умовах невизначеності.

Кореляційний аналіз виявив наявність значимих негативних кореляцій між досліджуваними показниками: між показником інтолерантності до невизначеності та загальним показником психологічного благополуччя ($r=-0,486$, рівень значимості $p\leq 0,05$), а також із загальним показником суб'єктивного благополуччя ($r=-0,528$, рівень значимості $p\leq 0,01$).

Можна зробити висновок про те, що за умови зниження рівня інтолерантності до невизначеності у молоді та підвищення рівня толерантності, рівень психологічного та суб'єктивного благополуччя також буде зростати. Такі результати потрібно враховувати при складанні програми розвитку психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності.

На наступному етапі діагностики було виявлено особливості та рівень ресурсності молоді в умовах невизначеності за опитувальником ОПРО О. Штепи. (Рис.3)

За усіма показниками шкал опитувальника, українська молодь в умовах невизначеності виявляє середній рівень (4-6 стнів). Найбільші показники у опитаних молодих людей за шкалами прагнення до мудрості, успіх та знання власних ресурсів. Діагностика також виявила, що 17,4% опитаних молодих людей виявляє високий рівень психологічної ресурсності, 57,73% - середній, а 24,83% - низький. Даний показник складається із показників шкал «знання власних ресурсів», «вміння використовувати власні ресурси» та шкали «вміння оновлювати власні ресурси».

Рис. 3. Загальний рівень психологічної ресурсності молоді в умовах невизначеності

Умовні позначення: УПЕВН – упевненість у собі, ДОБР – доброта до людей, ДОП_ІНШ – допомога іншим, УСП – успіх, ЛЮБ – любов, ТВОРЧ – творчість, ВІ_ДОБ – віра у добро, ПР_МУ – прагнення до мудрості, РОБ_СОБ – робота над собою, САМ_ПРОФ – самореалізація у професії, ВІДП – відповідальність, ЗН_РЕС – знання власних ресурсів, ОН_РЕС – вміння оновлювати ресурси, ВИК_РЕС – вміння використовувати, вміщувати власні ресурси.

Пошук значимих кореляцій між показниками психологічної ресурсності та благополуччя української молоді в умовах невизначеності виявив додатний кореляційний зв'язок між показником ресурсності та психологічним благополуччям ($r=0,558$, рівень значимості $p \leq 0,01$), а також показником суб'єктивного благополуччя ($r=0,562$, рівень значимості $p \leq 0,01$).

Можемо зробити висновок про те, що психологічна ресурсність є чинником психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності та за умови її підвищення та розвитку, як психологічне, так і суб'єктивне благополуччя молоді також буде підвищуватися. Потрібно враховувати отримані результати при складанні корекційно-розвивальної програми для молоді.

Висновки

Таким чином, за результатами проведеного дослідження чинників психологічного благополуччя молоді в умовах невизначеності можна зробити висновок про те, що більшість респондентів виявляють середній рівень психологічного благополуччя та його чинників: психологічної ресурсності, життєстійкості та інтолерантності до невизначеності. Тому на наш погляд, необхідно розробити методи розвитку психологічного благополуччя та його передумов.

Вказані чинники психологічного благополуччя не можливо розвивати стихійно та ситуативно – це повинен бути цілеспрямований організований процес соціально-психологічного навчання.

Перспективним напрямком подальших досліджень є розширення концепції описаної психологічної програми розвитку психологічного благополуччя молоді через розвиток визначених чинників, апробування її та представлення отриманих результатів науковій спільності.

Література

1. Громова, Г.М. (2022). Толерантність до невизначеності як чинник трансформації травматичного досвіду особистості. (Дис. докт. філософії). Київ.
2. Каргіна, Н.В. (2019). Гедоністичне та евдемоністичне розуміння психологічного благополуччя: переваги та недоліки. *Теорія і практика сучасної психології*, 4(1), 27–33.
3. Коваленко, В.С. (2017). Психологічне благополуччя як складник психологічного здоров'я людини: теоретичні підходи та емпіричні дослідження в закордонній психології. *Вісник Одеського національного університету. Психологія*, 3(45), 40–50.
4. Хілько, С.О. (2018). Психологічні умови формування толерантності до невизначеності у майбутніх психологів. (Автореф. дис. канд. психол. наук). Київ.
5. Argyle, M. (1987). *The psychology of happiness*. London; New York: Methuen & Co. Ltd.
6. Diener, E., Diener, C. (1996). Most people are happy. *Psychological Science*, 7, 181–185.
7. Diener, E., Oishi, S., & Lucas, R.E. (2003). Personality, Culture, and Subjective Well-Being: Emotional and Cognitive Evaluations of Life. *Annual Review of Psychology*, 54, 403–425.
8. Heintzelman, S.J., & Diener, E. (2018). Subjective well-being, social interpretation, and relationship thriving. *Journal of Research in Personality*, 78, 93–105. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/329083016_Subjective_Well-Being_Social_Interpretation_and_Relationship_Thriving
9. Lyubomirsky, S., Sheldon, K.M., & Schkade, D. (2005). Pursuing happiness: the architecture of sustainable change. *Review of General Psychology*, 9(2), 111–131. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.9.2.11>
10. Norton, R.W. (2002). Measurement of ambiguity tolerance. *Journal of Personality Assessment*, 39(6), 607–619.
11. McLain, D.L. (2009). Evidence of the Properties of an Ambiguity Tolerance Measure: The Multiple Stimulus Types Ambiguity Tolerance Scale–II (MSTAT–II). *Psychological Reports*, 105(3), 975–988.
12. Ryff, C. (2017). Eudaimonic well-being, inequality, and health: Recent findings and future directions. *International Review of Economics*, 64, 159–178. <https://doi.org/10.1007/s12232-017-0277-4>
13. Ryff, C.D., & Keyes C.L. (1995). The Structure of Psychological Well-Being Revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69, 719–731.
14. Seligman, M. (2011). Doing the Right Thing: Measuring Well Being for Public Policy. *International Journal of Wellbeing*, 1(1), 79–106. <http://dx.doi.org/10.5502/ijw.v1i1.15>

References

1. Hromova, H.M. (2022). Tolerantnist do nevyznachenosti yak chynnyk transformatsii travmatychnoho dosvidu osobystosti [Tolerance to Uncertainty as a Factor in the Transformation of Personal Traumatic Experience]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
2. Karhina, N.V. (2019). Hedonistychne ta evdemonistychne rozuminnia psykhologichnoho blahopoluchchia: perevahy ta nedoliky [Hedonistic and Eudaimonic Understanding of

- Psychological Well-being: Advantages and Disadvantages]. *Teoriia i praktyka suchasnoi psykholohii – Theory and Practice of Modern Psychology*, 4(1), 27–33 [in Ukrainian].
3. Kovalenko, V.S. (2017). Psykholohichne blahopoluchchia yak skladnyk psykholohichnoho zdorovia liudyny: teoretychni pidkhody ta empirychni doslidzhennia v zakordonnii psykholohii [Psychological Well-being as a Component of Psychological Health: Theoretical Approaches and Empirical Research in Foreign Psychology]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Psykholohiia – Bulletin of Odessa National University. Psychology*, 3(45), 40–50 [in Ukrainian].
  4. Khilko, S.O. (2018). Psykholohichni umovy formuvannia tolerantnosti do nevyznachenosti u maibutnikh psykholohiv [Psychological Conditions for the Formation of Tolerance to Uncertainty in Future Psychologists]. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
  5. Argyle, M. (1987). *The psychology of happiness*. London; New York : Methuen & Co. Ltd.
  6. Diener, E., & Diener, C. (1996). Most people are happy. *Psychological Science*, 7, 181–185.
  7. Diener, E., Oishi, S., & Lucas, R.E. (2003). Personality, Culture, and Subjective Well-Being: Emotional and Cognitive Evaluations of Life. *Annual Review of Psychology*, 54, 403–425.
  8. Heintzelman, S.J., & Diener, E. (2018). Subjective well-being, social interpretation, and relationship thriving. *Journal of Research in Personality*, 78, 93–105. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/329083016_Subjective_Well-Being_Social_Interpretation_and_Relationship_Thriving
  9. Lyubomirsky, S., Sheldon, K.M., & Schkade, D. (2005). Pursuing happiness: the architecture of sustainable change. *Review of General Psychology*, 9(2), 111–131. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.9.2.11>
  10. Norton, R.W. (2002). Measurement of ambiguity tolerance. *Journal of Personality Assessment*, 39(6), 607–619.
  11. McLain, D.L. (2009). Evidence of the Properties of an Ambiguity Tolerance Measure: The Multiple Stimulus Types Ambiguity Tolerance Scale–II (MSTAT–II). *Psychological Reports*, 105(3), 975–988.
  12. Ryff, C. (2017). Eudaimonic well-being, inequality, and health: Recent findings and future directions. *International Review of Economics*, 64, 159–178. <https://doi.org/10.1007/s12232-017-0277-4>
  13. Ryff, C.D., & Keyes C.L. (1995). The Structure of Psychological Well-Being Revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69, 719–731.
  14. Seligman, M. (2011). Doing the Right Thing: Measuring Well Being for Public Policy. *International Journal of Wellbeing*, 1(1), 79–106. <http://dx.doi.org/10.5502/ijw.v1i1.15>

PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF UKRAINIAN YOUTH IN CONDITIONS OF UNCERTAINTY

Roman Popeliushko

Doctor of Psychological Sciences,

Professor of the Department of Theoretical and Counseling Psychology

Mykhailo Dragomanov State University of Ukraine

9, Pyrohov Str., Kyiv, Ukraine, 01601

r.p.popeliushko@udu.edu.ua , <https://orcid.org/0000-0002-1227-1292>

Julia Vovnyanko

Master's Degree Student, Specialty 053 «Psychology»

Mykhailo Dragomanov State University of Ukraine

9, Pyrohov Str., Kyiv, Ukraine, 01601

23fp.yu.vovnianko@std.udu.edu.ua

Abstract

The article is focused on the presentation of theoretical aspects and results of an empirical study on the psychological well-being of young people in conditions of uncertainty. The content analysis of the concept of “conditions of uncertainty” was carried out and it was determined that the dynamic characteristics of human life, characterized by new, more complicated requirements of the surrounding world, the impossibility to predict the expected results of decisions and the consequences of one’s own actions that leads to the destruction of the adaptation barrier and mental maladaptation under the condition, provided that the individual has a low tolerance for uncertainty. The phenomenon of psychological well-being of the individual is analyzed. It is defined that this is a systemic quality of a person that develops and is confirmed in the course of their life activities, manifested in the experience of a meaningful direction and value of life in general as a means of achieving internal, socially oriented goals and is a condition for the realization of potential opportunities and abilities. The main goal of the empirical study described in the article is to determine the factors of psychological well-being of youth in conditions of uncertainty. The objectives of the empirical study in the article are the development and analysis of the empirical research results; identifying the level and factors of psychological well-being of youth in conditions of uncertainty. The empirical study of the factors of psychological well-being of young people in conditions of uncertainty and the conclusion that important factors of psychological and subjective well-being are the level of tolerance to uncertainty, vitality and psychological resourcefulness of young people. The results and conclusions of the empirical research presented in the article can be used for scientific and practical purposes, in psychological work with young people, in the activities of practical psychologists of crisis centers and universities.

Keywords: psychological well-being, subjective well-being, psychological resourcefulness, resilience, uncertainty tolerance, uncertainty.

Подано 27.08.2024

Рекомендовано до друку 12.09.2024